

**3^η Επιτροπή Παρακολούθησης
Προγράμματος
«Στερεά Ελλάδα» 2021-2027**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Καρπενήσι

26/06/2024

Αξιολόγηση Προγράμματος

^{3η} Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης Π.Π. "Στ.Ελλάδα", 26/06/2024

-1-

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027

Σχέδιο Αξιολόγησης 2021-2027

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027» εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης στις 15-09-2023 και προβλέπει την εκπόνηση εννέα (9) αξιολογήσεων συνολικού προϋπολογισμού 442.000 € (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), όπως παρουσιάζονται συνοπτικά στον Πίνακα που ακολουθεί:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος Π/Υ (€ (Χωρίς ΦΠΑ)
1	1 ^η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Περιφερειακού Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027	02/2025	60.000
2	1 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Περιφερειακού Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027	10/2025	16.000
3	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του Προγράμματος που αφορούν στην Μακροχρόνια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, περιλαμβανομένης της Αξιολόγησης του Έργου Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027: «Αναβάθμιση – ενίσχυση των υποδομών και του εξοπλισμού πρωτοβάθμιας υγείας στη Στερεά Ελλάδα»	02/2027	60.000
4	Ενδιάμεση αξιολόγηση της υλοποίησης του Έργου Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 «Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ανασυγκρότηση των περιοχών της Εύβοιας που επλήγησαν από πυρκαγιές	04/2027	36.000
5	Θεματική αξιολόγηση παρεμβάσεων του ΠΕΠ που αφορούν αποιδρυματοποίηση στο πλαίσιο: Εγγύηση για το παιδί	02/2028	54.000
6	Αξιολόγηση Επιπτώσεων του Έργου Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 «Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ανασυγκρότηση των περιοχών της Εύβοιας που επλήγησαν από πυρκαγιές»	10/2028	36.000
7	2 ^η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Περιφερειακού Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027	12/2026	60.000
8	2 ^η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του Περιφερειακού Προγράμματος Στερεά Ελλάδα 2021-2027	11/2028	24.000
9	Πολυθεματική αξιολόγηση επιπτώσεων των δράσεων του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2014-2028	05/2029	96.000
ΣΥΝΟΛΟ			442.000

Στις παραπάνω αξιολογήσεις δεν περιλαμβάνονται αυτές που θα εκπονηθούν κεντρικά από τις Ειδικές Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, Επιτελικές Δομές ή άλλους φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Εντός του 2025 θα εκπονηθεί η «1η Αξιολόγηση Εφαρμογής του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027», λαμβάνοντας υπόψη και τη δυνατότητα που παρέχεται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού στις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων προκειμένου να μεταθέσουν την 1^η Αξιολόγηση των Προγραμμάτων τους για το επόμενο έτος. Η αξιολόγηση θα καλύψει όλες τις Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος, περιλαμβανομένης και της Προτεραιότητας της Τεχνικής Βοήθειας. Αντικείμενο της αξιολόγησης θα αποτελέσει η αποτίμηση της εφαρμογής για τη βελτίωση της απόδοσης του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος, ενώ, ταυτόχρονα, θα εκτιμηθεί η συνεισφορά των ΕΔΕΤ στους στόχους του Προγράμματος. Η 1η Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027» θα εκπονηθεί λαμβάνοντας υπόψη και τις κατευθύνσεις που αναμένεται να δοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΣΣΑΕ κατά την προσεχή περίοδο.

Η Διαχειριστική Αρχή ήδη προετοιμάζεται προκειμένου να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση του Προγράμματος με τα προβλεπόμενα από το Άρθρο 18 του ΚΚΔ 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου το οποίο αφορά στην ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων και την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας (αντιστοιχεί στο 50% της συνεισφοράς της Ένωσης για τα έτη 2026 και 2027).

Τόσο η μεταβολή του χρόνου υλοποίησης της 1^{ης} Αξιολόγησης Εφαρμογής του Προγράμματος, όσο και οι ενέργειες που θα αναληφθούν από την Διαχειριστική Αρχή στο πλαίσιο της Ενδιάμεσης επανεξέτασης του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027» θα αποτυπώνονται στην πρώτη αναθεώρηση του εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος.

Ολοκλήρωση Οριζόντιων Αξιολογήσεων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020

Ολοκληρώθηκαν ορισμένες οριζόντιες αξιολογήσεις οι οποίες εκπονήθηκαν από Ειδικές Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και ειδικότερα.

- Αξιολόγηση Περιφερειακών Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS 2014-2020.
- Αξιολόγηση επιπτώσεων των χωρικών εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020
- Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Τα συμπεράσματα αυτών των αξιολογήσεων αποτελούν εισροή για την συνεχή βελτίωση του προγραμματισμού και την καλύτερη εστίαση του Σχεδίου Αξιολόγησης της νέας περιόδου.

Τα βασικά σημεία των αξιολογήσεων αυτών παρουσιάζονται στα infographics που ακολουθούν.

Αξιολόγηση Περιφερειακών RIS³ 2014-2020

Η αξιολόγηση εξέτασε τη συνδρομή των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) στις αντίστοιχες Περιφερειακές Στρατηγικές Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3) με περίοδο αναφοράς από την 1.1.2014 έως την 13.7.2023. Κάλυψε τους Θεματικούς Στόχους 1 (Έρευνα & Καινοτομία), 2 (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών), 3 (Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων), και 8 (Απασχόληση). Εφαρμόστηκε Αξιολόγηση Επιπτώσεων με βάση τη Θεωρία (theory-based impact evaluation) ακολουθώντας την προσέγγιση της Ανάλυσης Συνεισφοράς σε τρία επίπεδα ανάλυσης: (α) το Πρόγραμμα, (β) το Εργαλείο Πολιτικής και (γ) το Έργο.

3.493

Ενταγμένα έργα

€ 213,03 εκατ.

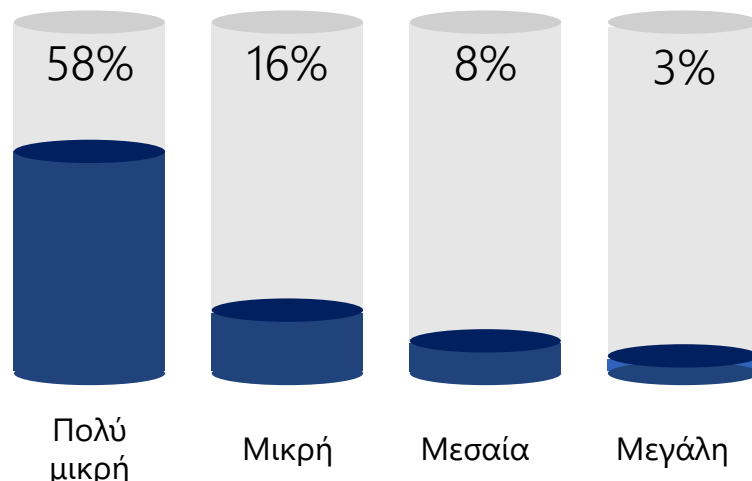
Δημόσια Δαπάνη (Συμβάσεις)

Μερίδιο Δημόσιας Δαπάνης για Δράσεις RIS3 από τα ΠΕΠ

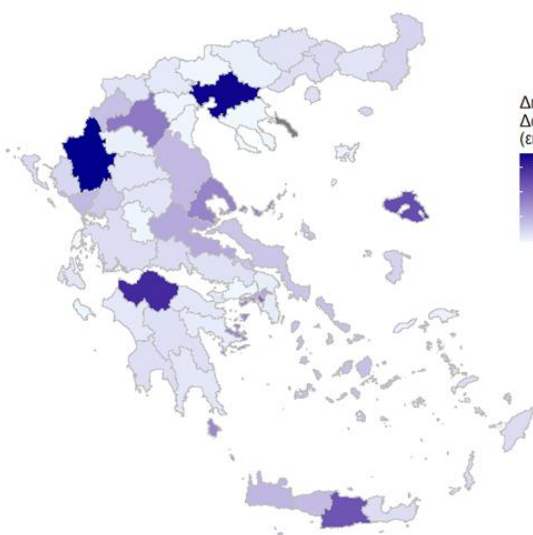
10,60%

Από τα € 2.007,76 εκατ. της δημόσιας δαπάνης που είχαν συμβασιοποιηθεί μέχρι τον Ιούλιο 2023 από τα 13 ΠΕΠ για τους Θεματικούς Στόχους 1, 2, 3 και 8, τα € 213,03 εκατ. αφορούσαν σε 3.493 έργα RIS3

€ 121,4 εκατ. σε επιχειρήσεις

Χωρική διάσταση

Κλαδική διάσταση
(€ εκατ.)

13

Εργαλεία Πολιτικής

Top-5

Συνεργατικά Έργα Έρευνας-Καινοτομίας
Επενδύσεις σε Ερευνητικές Υποδομές
Υποστήριξη της Υιοθέτησης Καινοτομιών
Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων
Έργα Έρευνας-Καινοτομίας Επιχειρήσεων

€ 39 εκατ.

€ 36 εκατ.

€ 32 εκατ.

€ 31 εκατ.

€ 22 εκατ.

Συστάσεις

1

Προσαρμόστε τη Λογική Παρέμβασης στις ιδιαιτερότητες κάθε Περιφέρειας και βελτιώστε την επιλεκτικότητα στα εργαλεία πολιτικής και στις ομάδες-στόχους

2

Βελτιώστε το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των τομεακών και των περιφερειακών Προγραμμάτων και αξιοποιήστε συνέργειες για οικονομίες κλίμακας

3

Προσαρμόστε το μίγμα πολιτικής ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες διαφορετικών εδαφικών τύπων για να βελτιωθεί η χωρική συνοχή

4

Παρακολουθείστε τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης με μεγαλύτερη ακρίβεια και βεβαιωθείτε ότι έχουν σαφείς και μετρήσιμους στόχους ώστε να είναι αξιολογήσιμες

Χωρικά Εργαλεία

στην Ελλάδα

2014 - 2020

Τα Χωρικά Εργαλεία (ΟΧΕ/ ΟΧΕ-ΒΑΑ/ ΤΑΠΤοΚ) αποτελούν εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες

65 Χωρικές Στρατηγικές

συνολικού Π/Υ > 1 δις €
~20% του Π/Υ των Περιφερειακών
Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

3.235 Έργα

κρατικές
ενισχύσεις:
2655

μη κρατικές
ενισχύσεις: 580

ΕΤΠΑ
&
ΕΚΤ

50εκ. € έργα κρατικών ενισχύσεων

πχ. έργα επένδυσης στις
μικρομεσαίες επιχειρήσεις

535εκ. € έργα μη κρατικών ενισχύσεων

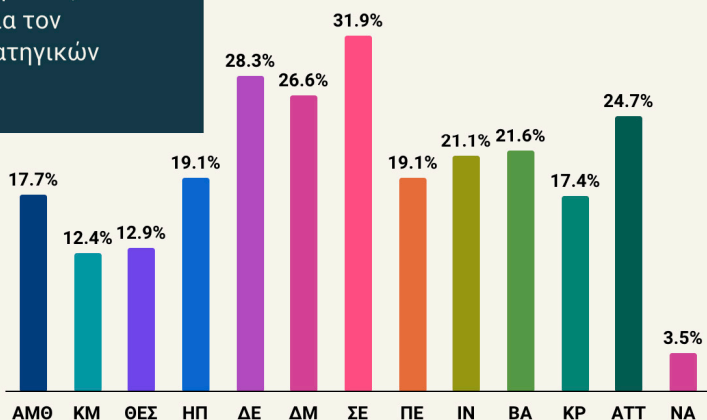
πχ. αστικές αναπλάσεις, περιβαλλοντικά
μέτρα, προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς

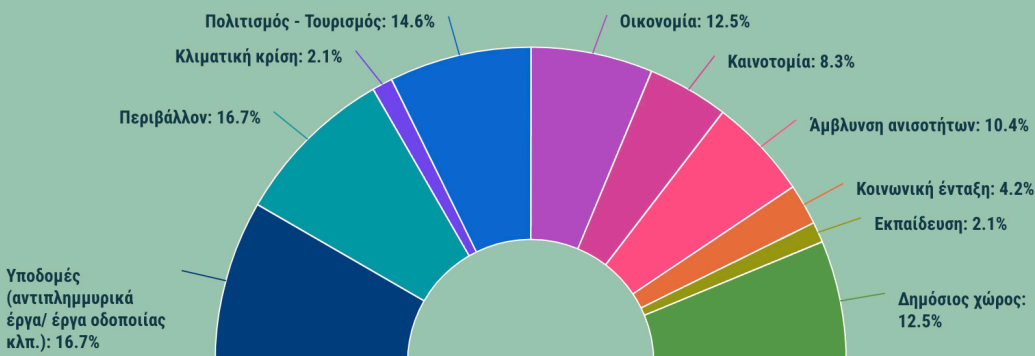
608 Φορείς

συμμετείχαν σε δημόσιες
διαβουλεύσεις για τον
σχεδιασμό των στρατηγικών

% Κατανομή Π/Υ των Περιφερειακών
Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε
χωρικές στρατηγικές

Τομεακός Αντίκτυπος Χωρικών Στρατηγικών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χωρικά Εργαλεία

στην Ελλάδα

2014 - 2020

Τα Χωρικά Εργαλεία (ΟΧΕ/ ΟΧΕ-ΒΑΑ/ ΤΑΠΤοΚ) αποτελούν εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες

Αδύναμα σημεία

- 1 Περιορισμένη ωριμότητα των έργων
- 2 Καθυστερήσεις στις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης των έργων
- 3 Αποσπασματικότητα στις παρεμβάσεις
- 4 Περιορισμένη συμβολή των διαβουλεύσεων
- 5 Ελλιπής διοικητική ικανότητα Χωρικών Αρχών
- 6 Ανεπάρκεια στη δημοσιότητα των Στρατηγικών κατά την υλοποίηση
- 7 Ασθενής θεματική ή/και χωρική εστίαση
- 8 Υποστελέχωση κρίσιμων/ σχετικών υπηρεσιών των Χωρικών Αρχών

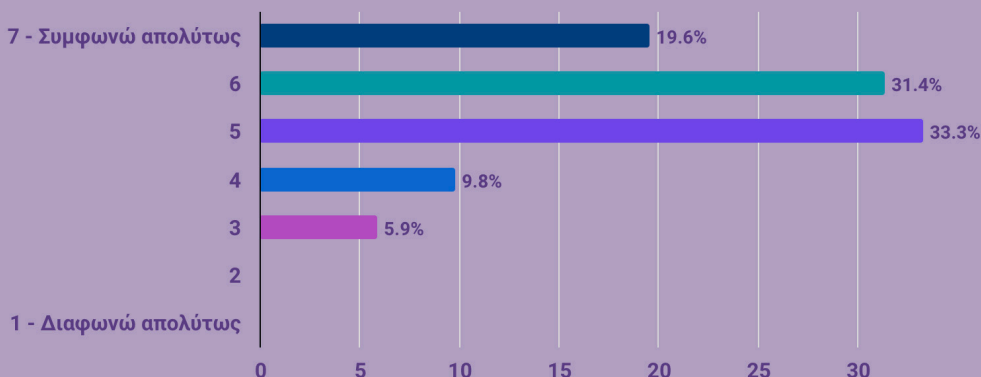

Δυνατά σημεία

- 1 Ομάδα τεχνικής αξιολόγησης για τον πληρέστερο έλεγχο της σκοπιμότητας των έργων
- 2 Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής των Στρατηγικών
- 3 Διακριτές δράσεις για την υποστήριξη της διαβούλευσης (Ψηφιακή πλατφόρμα διαβούλευσης και ενημέρωσης, Ευαισθητοποίηση των πολιτών στις διαβουλεύσεις, Σημεία επαφής για συλλογή προβλημάτων)
- 4 Διακριτές δράσεις για προβολή και δημοσιότητα των Στρατηγικών
- 5 Διακριτές καινοτόμες δράσεις (Κοινωνικές έρευνες, χαρτογράφηση κοινωνικών ομάδων, παρατηρητήρια, εργαστήρια πολιτών)

Οι Χωρικοί Φορείς είπαν:

Τα συμπεράσματα που έχουν συναχθεί από τον σχεδιασμό/ παρακολούθηση/ υλοποίηση της ΟΧΕ (θετικά και αρνητικά) αξιοποιήθηκαν στον σχεδιασμό της νέας ΠΠ 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Το 60% των επιχειρηματιών εκτιμούν ότι οι Δράσεις επέδρασαν θετικά στη διατήρηση θέσεων εργασίας

+27

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ
100 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ
ΩΦΕΛΗΘΗΚΑΝ

70%

ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΕΚΤΙΜΟΥΝ
ΘΕΤΙΚΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ
ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Οι Δράσεις επέδρασαν θετικά στον τζίρο των επιχειρήσεων κατά 3-8% σε σχέση με πριν την πανδημία

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Οι επιχειρηματίες εκτιμούν ότι υποβοηθήθηκαν από τις Δράσεις σε ποσοστά που αγγίζουν το 74%

11.000+

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΠΕΚΤΗΣΑΝ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ
ΠΩΛΗΣΕΩΝ

62,2%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΠΟΥ
ΕΚΤΙΜΟΥΝ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ
ΕΤΟΙΜΟΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ
ΝΕΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η θετική αποτίμηση των επιχειρηματιών ξεπερνά το 69% στην περίπτωση των Δράσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο Περιφερειακών Επιχ. Προγραμμάτων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5+1 FACTS

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΟΥ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ
COVID-19

01

45 Δράσεις για την
απασχόληση και την
επιχειρηματικότητα

02

8,028 δις € διατέθηκαν από
το 2020

03

1,1 εκατομμύριο εγκεκριμένες
προτάσεις χρηματοδότησης

04

8 στους 10 επιχειρηματίες
ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα
χωρίς προβλήματα

05

7 στους 10 επιχειρηματίες
έμειναν ικανοποιημένοι από
την ταχύτητα εκταμίευσης

06

**27 νέες θέσεις εργασίας για
κάθε 100 επιχειρήσεις** που
εντάχθηκαν σε πρόγραμμα

